

Vasa Kärven

Distriktslogen Norra Sverige nr 19, Vasa Orden av Amerika *En svensk-amerikansk vänskaps- och kulturorganisation*

DM har ordet

Bästa Vasavänner!
I skrivande stund har vi precis gått över till vintertid igen och ser tillbaka på den sommar som varit inte fullt så varm som vi nog önskade. Speciellt saknade jag de ljumma kvällarna som till stor del uteblev. Trots vädret, som blir som det blir, hoppas jag ni haft en skön avkopplande tid. Vi har fortfarande i en del av vårt avlånga land en höst med vackra färger, och längst upp i norr har redan snön lagt sig om än med ett tunt täcke.

Logeverksamheten är igång

för fullt med olika aktiviteter, sommarens krafter finns i gott minne.

Nu håller nomineringskommittéerna i logerna som bäst på att hitta tjänstemän och -kvinnor till 2018 års verksamhet. Jag hoppas att flera logesyskon, som ännu inte haft någon tjänstemannapost, skulle vilja prova på. Det är både roligt och lärorikt; precis som det är att besöka andra loger runt om i vårt land.

Jag önskar även alla loger lycka till med medlemsvärningar. Sprid ut till era vänner om vår Orden, att vi är en vänskaps- och kulturorganisation, berätta om allt trevligt vi gör,

och just det unika att vår Orden är till för både kvinnor och män på lika villkor.

16-17 september genomförde vi en mycket givande DD-utbildning i Göteborg. På lördagskvällen deltog vi i Göteborgs Atlantloge, där även de närvarande distriktsdeputerade blev installerade.

Tack till alla engagerade för ert engagemang: Logen Göteborg för att vi fick vara i era lokaler, Ola Hansson och Kjell Lindström, som ordnade det mesta. På lördagen hade Exekutiva Rådet ett styrelsemöte.

Denna höst är det två lokalloger som har jubileum - *Forts... sid 2*

Minnesord DL19:s Revisor Rolf Knutson

Logen Hjälmaran hedrade sin bortgångne Ordförande Rolf Knutson vid logemötet den 14 oktober för vad han gjort för Logen Hjälmaran. Rolf föddes den 24 augusti 1942 och avled den 4 september 2017.

Rolf valdes in i logen år 1991. Han började redan under sitt första år med att värma upp som Kaplan och innehade det

troget i fyra år. Därefter som Vice ordförande ett år innan han avancerade direkt upp till logens högsta position som Ordförande. Denna krävande post hade han under de sista 21 åren. Åtta möten om året blir 164 möten.

Rolf hade på ett beundransvärt sätt och med stor kunnsighet, och inte minst med ett stort intresse för logeverksamhet, skött sina uppdrag med bravur, och även de uppdrag som han hade i Distriktet och som Distriktsdeputerad i andra loger.

Han var idérik och många kommer ihåg när han använde Kågleholms slottsruin som logelokal. Han tillät ceremonimästaren att använda kratta, hötjuga som mästartavar. Det var verkligen udda loge-

Forts... sid 2

Kalendarium:

- 11 november - Logen Bråviken firar 25-årsjubileum
- 30 november - ER har Skype-möte
- 10-11 mars 2018 - Tjänstemannautbildning

Ur innehållet:

Ny HM DL19	2
Presentation VDM	3
Sju värderingar	3
DD-utbildningen	4
DKL i USA.....	4
Logen Lidköping.....	5
Logen Knallen	6
Logen Härmösand	6
Logen Gotland	7
Logen Hjälmaran	8
Logen Mälardrottningen	8
Logen Småland, DL20	10
Logen Engelbrekt 70 år	12

DM har ordet...

Logen Vadstena nr 762 fyllde 10 år och hade sitt jubileum/högtidsmöte 21 oktober i Mjölby, Logen Bråviken nr 751 firar 25 år i den 11 november i Norrköping.

I början av september nåddes vi av det sorgliga beskedet att DL19:s revisor, tillika Ordförande i Logen Hjälmaren nr 625, Rolf Knutson, avlidit. Rolf var en hängiven, engagerad Vasabroder som lämnar ett stort tomrum efter sig, saknad av många.

Vi håller nu på att se var vi kan hålla nästa Distriktsmöte, år 2019. Återkommer längre fram om detta.

I mars 2018 kommer vi att ha en Tjänstemannautbildning, där vi hoppas att många loger är representerade. Det brukar vara mycket givande dagar, där logevänner kan dela erfarenheter och där man får möjlighet att lära känna nya härliga Vasamedlemmar.

Tiden springer iväg och snart är det december månad och med det tänds alla vackra adventsljusstakar i våra fönster och vi samlas till stämmingsfulla jullogekvalar.

Jag önskar alla logemedlemmar allt gott! Ta hand om varandra.

En riktigt **GODJUL** och ett lyckosamt **GOTT NYTT 2018** önskar vi er alla, Maggie & Kurt.

*I Sanning och Enighet
Maggie Ahlin Thelin,*

Minnesord...

attribut. Det glömmes nog aldrig de logesysskon som var med!

Många glömmes nog inte hans idéer vid trevliga resor till andra loger för att delta i gemensamhetsmöten och i många jubileer.

Rolf var ett föredöme för alla tjänstemän och ställde upp för medlemmarna. Han var en mycket god vän och hade en stor omtänksamhet mot oss

som medlemmar. Rolf var aktiv när vi hade lokalproblem.

Han var den som ordnade med lokalerna i Frimurarhuset och senast hos Tempelriddarorden.

Rolf fick år 2016 Logen Hjälmarens hedersdiplom för sina insatser! Han var Logen Hjälmararen!

*För Logen Hjälmaren
I sanning och Enighet
Sven Berglund, FDO*

Ny HM DL19

Att bli utsedd som Hedersmedlem i Distriktslogen Norra Sverige nr 19 är den största hedersbetygelse en Vasamedlem kan få. Jag känner mig oerhört glad och tacksam (och lite förvånad) över denna uppskattning som Distriktslogen visat mig. Förvånad då hedersbetygelsen inte getts de senaste 20 åren. Tack alla!

Jag har varit medlem i Logen Kongahälla nr 702 sedan 1974, ett år efter det att logen bildades. Redan tidigt tog jag på mig uppdrag som Standarbärare och medlem i det som då hette program- och kulturkommittén. Därefter innehade jag posterna som Biträdande Protokollsekreterare och Protokollsekreterare.

Under denna tid var Hakon Sandell DL19:s Sekreterare och den inskolning och stöd jag

fick av honom fick mig riktigt intresserad för Vasa Orden. Även Hakon utsågs till Hedersmedlem.

Jag har ofta tänkt på den tiden och hur oerhört viktigt det är att stöttande medlemmar som tar på sig uppdrag.

Så småningom blev jag Logen Kongahällas första kvinnliga Ordförande och som sådan höll jag i arrangemangen för Distriktsmötet 1989. Det fanns på den tiden äldre bröder som med misstänksamhet såg systrar på ledande positioner. Något som nu radikalt förändrats.

Arbetet i Logen resulterade i att jag utsågs till Hedersmedlem i logen år 2015.

Efter att ha varit delegat på Distriktsmötet invaldes jag i Distriktets stadgekommitté, då jag lärde mig en hel del om Vasa Ordens regelsystem. När jag 1997 blev vald till Vice distriktsmästare kände jag mig beredd att på allvar ta steget in i Distriktslogen.

Installationen skedde vid midnatt på Gotland efter missöden med färjorna till fastlandet. När sedan Tore Tellberg (också min läromästare) avgick som Distriktsmästare efterträdde jag honom under fyra år. En fantastisk tid då jag fick möjlighet att besöka samtliga loger inom Distriktet och lära känna medlemmarna, inte minst via de två-dagars mötena med Exekutiva Rådet och vid tjänstemanna- och DD kurserna.

Under denna tid ingick jag även i kommittén för Årets Svensk-Amerikan (ÅSA), totalt i 14 år. När jag började omfattade arrangemangen nästan två veckor och de två distrikten delade på ansvaret. Många möten med intressanta människor och platser stimulerade.

Vid Distriktsmötet 2011 blev jag vald till Distriktsmästare för ytterligare en termin, hedrande men samtidigt beklagligt då det pekar på svårigheterna att tillsätta tjänstemän både

inom Distriktet och lokallogerna trots många medlemmar.

Engagemanget inom Distriktet ledde även till att jag utsågs till delegat vid Storlogemötena i Edmonton, San Diego och New York och utnämndes till Storlogedeputerad under två perioder. Senaste perioden avslutas nu 2018.

Inom PDM-club of Sweden, en aktivitetsklubb för Före detta distriktsmästare i Sverige, (kan även utläsas Pensionerade Distrikts Mästare) innehar jag posten som sekreterare.

Att vara medlem i Vasa Orden på lokal-, distrikts- och storlogenivå har blivit en integrerad del i mitt liv som gett mig mycket glädje, nya kontakter och en förståelse för verksamhetens mål och mening. Jag önskar att fler medlemmar skulle ta steget och ta på sig uppdrag för det blir så mycket roligare och intressantare.

I mitt "civila" liv har jag arbetet som sjuksköterska, lärare, forskare och professor. Kontakten med USA har jag främst från resor till maken Morgans släktingar i Washington DC och Chicago, semesterresor på skilda platser samt genom det samarbete som Göteborgs universitet har med USA och Kanada. Via konferenser och som gästföreläsare har jag haft förmånen att besöka åtskilliga universitet "over there". Amerika har sedan länge varit det land svenska universitet haft mest samverkan med genom utbyte av studenter, doktorander, forskning och gästprofessorer.

Vid besöken i Amerika har jag imponerats av över hur väl svenska traditioner och seder bevarats av svensk-amerikaner genom generationer. Till detta har Vasa Orden av Amerika varit en drivande kraft.

Att bli vald som Hedersmedlem innebär inte att jag slagit mig till ro och slutat engagera mig i logearbetet. Idag

innehar jag tjänsten som Kulturredare i min loge. En viktig funktion för att erbjuda medlemmar möjligheter att delta i olika kulturella arrangemang och att sprida kunskap om amerikanska företeelser och om Vasa Orden av Amerika.

I Sanning och Enighet

Ewa Pilhammar

HM, FDM, SLD i

Distriktsloge Norra Sverige nr 19

Presentation VDM Håkan Holmgren

Jag är medlem av Logen Stockholm nr 589, där jag f.n. är Ordförande. Har tidigare innehaft tjänsterna VO, FDO och O. Som Ordförande blir det totalt nio år med innevarande år inkluderat.

Jag är sedan fem år pensionär, men var tidigare officer i teknisk tjänst inom armén. Jag arbetade på förband, men mestadels som lärare på Arméns tekniska skola i Sundbyberg. De sista 25 åren var jag enhetschef på Försvarets materielverk i Stockholm. Jag är även utbildad arbetsmiljöingenjör och har under ett antal år varit chef för en företagshälsosovård.

Som släktforskare har jag stort intresse av USA då jag har utvandrade släktingar på både min mors och fars sida.

Vasa Orden av Amerika i Sverige är ett ordenssällskap

som tyvärr tappar medlemmar i rask takt. Vi har under alltför lång tid rekryterat medlemmar med den s.k. mun-till-mun-metoden, som går ut på att medlemmar rekommenderar sina vänner. När nu åldersläget är katastrofalt högt inom DL19:s loger så fungerar det inte längre. Deras vänner finns ofta inte kvar eller har för hög ålder att vilja ansluta sig till oss.

Våra loger i DL19 måste därför med moderna metoder söka oss andra vägar för vår rekrytering. Vi måste synas mer i broschyrer, på bibliotek m.fl. platser vid utställningar samt i medier. Vi måste också säkerställa att varje loge har ett aktivt och intressant program för att inte bara rekrytera utan även behålla sina medlemmar.

Vi måste sluta att fokusera på stadge- och ritualändringar och sätta största fokus på rekrytering. Som ordenssällskap är det dock viktigt att värna om våra traditioner och ritualer.

Vi måste bli ett modernt Vasa Orden av Amerika i tiden.

Håkan Holmgren, VDM

Sju värderingar

Jag tycker det är tråkigt att vi tappar så många medlemmar varje år. Vad kan vi göra för att försöka att vända denna trend. Kan nedanstående kanske vara något att diskutera inom Distriktslogen och lokallogerna?

Jag tror att vår Orden riskerar att bli alltför inåtblickande, det är lätt att vår Ordens inre liv tar över på bekostnad av det viktiga medlemsfokuset. Vi måste arbeta på att ständigt ha medlemmarna för ögonen och etablera ett tillitsfullt samarbete både inom Distrikt och lokalloger.

Sju värderingar att arbeta med inom Vasa Orden av Amerika:

1. Tillit

"Tillit är en viktig byggsten". Tilltron till vår Orden kan bli en stor drivkraft för att föra vår

Orden framåt. Tillit är en viktig byggsten. Den hjälper till att nå de andra värderingarna.

Hur ser tilliten till vår Orden ut idag?

2. Entusiasm

”Starkt samband mellan engagemang och prestation”.

Hur kan vi uppnå det?

3. Förändring

Vad behöver förändras inom vår Orden för att öka medlemsantalet? Det är viktigt att vi följer Konstitution och Stadgar, samt att vi har rätt inställning från början. Annars finns inget utrymme för att vår Orden ska växa.

4. Prestation

Kan vi inom vår Orden, utöver våra förtjänsttecken, ta fram någon annan form av belöning till medlemmarna som gjort något bra och fört lokallogen framåt, bl.a. genom att öka medlemsantalet?

5. Framgång

Hur kan vi ändra och förbättra arbetet inom vår Orden för att vända den nedåtgående trenden och öka vårt medlemsantal?

6. Enighet

Har vi full enighet inom vår Orden? Vad kan vi göra för att öka enigheten?

7. Varumärke

Man bygger ett varumärke när man sätter upp mål för hur man vill bli uppfattad av omgivningen och arbetar för att nå de målen. Företag/organisationer har olika mål med sin verksamhet, men alla vill bli uppfattade av omgivningen för det som de innerst inne står för, s.k. kärnvärden eller ”själen” i sitt företag/organisation. Vasa Orden av Amerika erbjuder medlemskap i en organisation vars innersta kärna är VAD? VILKA?

*Gunnar Gustafsson
Starlogehistoriker Sverige*

DD-utbildning

15 – 16 september hölls en utbildning för Distriktsdeputerade i Göteborg. När inbjudan kom var mina tankar att ”det där kan jag väl nu efter fyra år

som DD”. Men det är ju alltid trevligt och bra att träffa Vasavänner så beslutet blev att delta.

Det visade sig vara ett bra beslut, då vi under ledning av FDM Connie Grön och FFDM Einar Savolainen Grön lotsades både genom teoretiska och praktiska övningar av våra ceremonier m.m. Jag fick ”Aha-upplevelser” och fördjupad insikt av våra ceremoniers traditioner och betydelse.

Under lördagskvällen gästade vi Logen Göteborgs logemöte och blev där högtidligen ordinerade som DD av vår nya DM Maggie Ahlin Thelin för perioden 2017–2019.

Under logemötet genomfördes Gästloge på ett fint och högtidligt sätt. Kvällen avslutades med ett trevligt efterkapitel med god mat, musik och lite dans.

Utbildning och information kan aldrig bli för ”mycket” - det ger ännu mer inspiration, insikt och glädje över vår orden.

Tack till DM, VDM, FDM och FFDM för väl genomförda dagar.

Barbro Hult

DD Logen Mälardrottningen nr 563

PS Logen Bråviken nr 751

DKL - Höstresa med mycket kultur

Den första delen av min USA-resa gjorde jag med Anneli Andersson, Logen Mellerud, tillsammans med våra vänner Anna-Lena Hultman och Olof Cronberg. Vi besökte tre platser där vi genomförde föreläsningar om emigrationen och kulturen i Sverige. Vi framförde råd och tips om besök i Sverige och hur man kan komma i kontakt med svenska släktingar. Vi visade också vilka hjälpmedel det finns i Sverige på Internet som släktforskarna i USA kan använda sig av.

Första platsen vi föreläste vid var i Wisconsin Historical Society i Madison. De håller till i en stor magnifik byggnad från 1850-talet som innehåller bib-

liotek, arkiv och museum.

Nästa föreläsning var i Augustana Collage i Rock Island, Illinois i samarbete med Swenson Swedish Immigration Center.

Därefter träffade Anneli, Anna-Lena och Olof författaren Lilly Setterdahl från Dalsland, nu boende i Moline, IL. De fick under en dag en guidad tur i omgivningarna av Lilly. Jag själv åkte med Vasa-Arkivets arkivarie Kathy Cuff till Bishop Hill för några dagars besök där. Kathy var med som besökare vid våra föreläsningar i Rock Island och fick med sig en hel del kunskaper som hon har nytta av med sitt arbete på arkivet.

Under mitt besök i Bishop Hill fotograferade jag en del av arkivets tillhörigheter och det som finns i nuvarande utställningen som besökare får ta del av. Från vårt distrikt hade jag med mig namnskylden som tillhört Stig Håkanson när han var Grand Lodge Deputy 1998–2002, som nu framöver förvaras på arkivet.

Charlotte tillsammans med Kathy Cuff.

Vid ett av frukostbesöken träffade Kathy och jag, Eldon and Denise Menkin från Logen Bishop Hill. Kathy och jag blev hembjudna på en trevlig middag till Kim Thrusch, som hjälper till på arkivet när det behövs. Kim bor i f.d. sjukhuset byggt 1855 och driver det som Bed and Breakfast.

Sista föreläsningen var i Lindsborg, Kansas - en stad som känns mer svensk än Sverige gör och staden kallas

också för "Little Sweden". Föreläsningarna var i Lindsborg Middle School i samarbete med Old Mill Museum. Dagen innan föreläsningarna, som pågick i två dagar, var det mingel med tilltugg för både oss föreläsare och deltagare.

Vi samlades i Birger Sandzén Memorial Gallery, som har en permanent utställning med hans tavlor. Birger var född i Blidsberg i Västergötland år 1871 och var verksam i Lindsborg. På lördagskvällen var det gemensam middag och skolungdomar i folkdräkter dansade folkdanser från våra nordiska länder.

När vi fyra var klara med släktforskningsresan och alla utom jag åkte hem, kom Lars-Göran Börjesson över till New York. Vi fortsatte vår gemensamma resa på östkusten och besökte bland annat Virginia Beach i Virginia och Wilmington i Delaware.

I Virginia Beach var vi hedersgäster hos The Swedish American Society of Tidewater och blev bjudna på buffé innan mötesförhandlingarna tog vid. Det var mycket sång och musik och det är trevligt att höra de välkända

svenska sångerna sjungas av amerikaner som mer eller mindre kan svenska, men sångtexterna kan de.

Vårt besök i Wilmington var en av höjdpunkterna under resan. Vi var hembjudna till Emily Tepe och hennes föräldrar. I samband med att Emily Tepe var i Sverige och mottog som utmärkelse som Årets Svensk-Amerikan 2015 var hennes far John Tepe med henne. Jag med flera Vasasyskon, bl. a. Connie och Einar Grön och Erik Gustafson från Distriktet, fick möjlighet att lära känna dem båda under deras vistelse i Värmland. Att nu fått träffa dem igen och på deras hemma-

Lars-Göran och jag träffar Emily Tepe och hennes far.

plan var ett mycket trevligt och uppskattat besök.

Dessutom var Lars-Göran och jag hedersgäster hos The Swedish Colonial Society:s möte i Lutheran Theological Seminary, Philadelphia, där John Tepe är Deputy Governor. I styrelsen för The Swedish Colonial Society finns de båda Vasasyskonen Michael R. D'Andrea och hans hustru Jill med från Logen Drott i Washington DC. En guidad tur i Augustana Museum, bibliotek och arkiv som finns i fastigheten var ett trevligt inslag efter buffén i samband med mötet.

Många trevliga möten med nya och bekanta vänner förgyllde denna resa.

*Charlotte Börjesson
Distriktets Kulturledare*

Logen Lidköping

Vänern runt

Logen Lidköping nr 636 har varit på resa runt Vänern. Ett 40-tal reselystna hade mött upp och antrände bussen med bästa morgonhumör. Resan gick i vänstervarv och första stopp blev Picassostatyn utanför Kristinehamn.

Efter fiket fick vi lyssna till ett intressant föredrag om Picassos betydelse för Kristinehamn och varför han valde att placera statyn just där.

Resan fortsatte sedan till Gustavsvik herrgård, strax utanför Kristinehamn på vägen till Karlstad. Vår utmärkte guide berättade engagerat om den vackra herrgården som har en plats i historien genom Georg Adlersparres genomresa och övernattnings 1809. Han var på väg att avsätta Gustav IV Adolf. Huvudbyggnaden brann ner för 50 år sedan. Kvar står några flyglar. En bit från flyglarna ligger en vinterträdgård designad av självaste Ernst Kirchsteiger.

Vi anlände till Karlstad och den tidigare restaurangen Sandgrund, där Lars Lerin numera huserar med de vackraste akvarelltavlor. Efter en inledande spirituell introduktion av en guide på museet, gick vi på

Några av Logen Lidköpings logesyskon vid Gustavsvik

egen hand genom salarna, stumma av beundran.

Personligen var det mitt tredje besök på museet på kort tid, men varje gång är lika intressant och givande.

Lunchen intogs på det nybildade Kinship Center i landshövdingehuset eller Residenset som man säger i Karlstad. Efter en avslutande fika blev vi guidade i Kinship Centers lokaler och i dess verksamhet. Migration till och från Amerika kommer att vara centralt i arbetet.

Erik Gustavsson och Jan-Erik Björk pratar om samlingarna vid Kinship Center

Återfärden gick sedan på den västra sidan av Väneren, där vi hade ett kort stopp vid akvedukten i Häverud för dem som inte tidigare hade sett denna byggnadstekniska storhet.

Sista anhalten innan Lidköping var Hamrane Bak & Kaffestuga. Vi satte oss till bords och blev serverade läcker varm klengås med smör och riven ost. För min egen del blev det både två och tre bitar.

Vi avslutade med dragning av lotteriet. Och inte mindre än fem vinster gick till skrivaren av dessa rader. En lyckad dag i stort som smått! Vårt stora tack går till resekommittén, främst Margareta Lidholm.

Jan-Erik Björk, VO

Logen Knallen

Höstutflykt

Vår traditionella vårutflykt blev fördröjd och blev i stället en höstutflykt och en tjuvstart på höstens verksamhet. Den 23 augusti, en strålande vacker sensommardag, begav sig en busslast glada vasasyskon från

Kapten Harald Treutiger

Logen Knallen nr 745 på utfärd västerut.

På Fästningsholmen, nedanför Bohus fästning i Kungälv, gick vi ombord på den charmiga gamla skärgårdsbåten M/S Svea af Bohuslän. Vår kapten för dagen var Harald Treutiger. Han hälsade välkommen och berättade både roligt och intressant om älvens vatten och historia.

Älven löper från Göta Älv vid Kungälv och ut mot havet, en sträcka på cirka 16 kilometer. Den skiljer ön Hisingen i Göteborg från fastlandet på dess norra sida.

Efter kaffe och smörgås gick vi alla upp på däck för att njuta av sol och vackra vyer.

Det som nu är Nordre Älv, var för cirka 10.000 år sedan en djup glacial fjord. Människor har länge varit bosatta längst älven och det finns åtskilliga lämningar längst stränderna, bl a gravfält från järnåldern. Rester av en pålspärr har hittats tvärs över älven i Kallerhamn. Nedströms Kungälv låg den lilla ön Ragnhildsholmen som under delar av 1200-1300-talet hyste en befäst borg. Strax intill ön, på fastlandet nära den nutida tätorten Ytterby, låg den medeltida staden Kongahälla, där bland andra vänderna härjade år 1135.

Vi passerade saltvattensspärren vid Ormo, som sköts från Östersund? Men det var

nog ett av Haralds skämt. Dalgången bjöd på en mosaik av hagar och grönskande skog. På ängarna betade kor och vi såg tusentals sjöfåglar.

Under 2,5 timma njöt vi inte bara av vackra vyer, underbara sommarhus och båthamnar. Vi blev också underhållna av Ingemar Kavsjo som spelade dragspel och sjöng välkända melodier av Evert Taube, Dan Andersson och Lasse Dahlkvist. Det blev en hel del allsång.

Väl iland igen väntade den uppdukade lunchbuffén på Fars Hatt, ett anrikt värdshus där magar mättats sedan 1684. Där mötte också vår DD Lilian Julin med make Leif upp. Innan vår buss vände hemåt gjordes ett besök på Bräckboden i Kungälv, där allehanda kex inhandlades.

Höststart

Naturen börjar visa sina vackra färger, trädens löv går över från grönt till gult och rött. Då är det dags att åter samlas i logelokalerna för medlemmarna i Logen Knallen nr 745. 23 september började hösten och ett 60-tal medlemmar hade hörsammat kallelserna till logemöte.

Sedan många år tillbaka har vi haft brevkontakt med Diana/Birger Jarl i USA. Under en tid låg korrespondensen nere, men har nu återupptagits och vi utbyter berättelser om vad som sker i våra loger. Gunhild Billhult har tagit över stafettpinnen efter Ann-Marie Nordell, som vår kontaktperson.

Lars-Eric Lindberg, en av våra chartermedlemmar, berättade i logen att hans mormor, för nästan på dagen 100 år sedan, den 21 september, kom till Ellis Island för att förena sig med sin fästman, som jobbade som sjöman, men bodde i Boston.

Lars-Eric besökte Boston i våras och sökte också upp mormor och morfars villa. Han och hans sällskap anlände till Boston en fredag eftermiddag och hamnade mitt i rusningen

med sin hyrbil och visste till slut inte var de befann sig. De stannade en taxi, som lotsade dem till hotellet, Chauffören, som kom från Somalia, noterade att de talade svenska och berättade att han hade släktingar i Sverige - i Borås! Så stor är världen!

Håkan Hellström och Jan Elgquist visade bilder som de tagit under den vinresa som ett 30-tal logesyskon gjort under våren. Det blev återseendets glädje för många av oss och övriga syskon kunde glädja sig åt att vi haft trevligt.

*Leine Johansson, KL
Hans Holmqvist LH*

Logen Härnösand

Fredagen den 15 september höll Logen Härnösand nr 673 sitt första möte för hösten inför 33 närvarande medlemmar.

Ordförande Lars-Erik Magnusson öppnade mötet och hälsade Distriktsdeputerade Rolf Öhgren med maka Greta från Logen Mälardrottningen nr 563 välkommen.

Vid detta möte kunde vi genomföra installation av tre nya medlemmar, med benäget bistånd av DD Rolf Öhgren. Därefter vidtog sedvanliga mötesförhandlingar. Ordförande Lars-Erik Magnusson tackade medlemmarna och avslutade sedan mötet.

Våra värdar Bert Högberg, Karin Nordin, samt Inger Häggström inbjöd oss sedan till efterkapitel med trevlig samvaro och god mat. Vi underhölls sedan av trubaduren Bengt Nilsson som sjöng många glada låtar som rönste stor uppskattning av oss.

Till kaffet hade vi ett lotteri med fina vinster och glada vinnare.

Bo Selin, KL

Logen Gotland

Boule

Den lilla boulebanan vid Hejdeby kyrka hade kämpat mot naturens intrång, och arrangörerna hade att styvt jobb att få

den i speldugligt skick till årets Vasamästerskap i boule. Men med god vilja och ideellt arbete går det alltid att ordna.

Efter halva tävlingen dracks medhavd kaffekorg, och man spanade oroligt upp mot den alltmer mörknande himlen.

De 13 deltagarna delades in i två grupper och gruppsegrarna fick sedan mötas i en direkt final. Leif Svensson och Roland Hedqvist, båda duktiga aktiva boulere, möttes i finalen. Denna gång var det Leif som fick revansch efter att ha hämtat upp ett svårt underläge, och han vann med 13-11. Bronset togs av Rolf Enström som besegrade Ewy Klinth med 13-4.

- 1 Leif Svensson
- 2 Roland Hedqvist
- 3 Rolf Enström
- 4 Ewy Klinth
- 5 Göthe Dahlberg
- 6 Barbro Björkander

Golf

Årets golfmästerskap avgjordes på Gotska GK i Visby, belägen alldeles vid Visby flygfält. När JAS-planen drar iväg är det klokt att hålla för öronen. Fjöl-årsvinnaren Birgitta Munthe fick god hjälp av Leif Karlsson med arrangemanget.

Tävlingen spelades som slagboll i herr- och damklass, med lägsta score som vinnare av vandringspriset. Banorna var i toppskick, och resultaten blev bra, dock inga "sänkningarna". När alla sju bollarna kommit i mål och scorekortet kontrollerats, visade det sig att Bosse Jacobson vunnit på 68 slag före Rolf Enström, ett slag efter. Det var tionde gången som tävlingen arrangerades, och Bosses första in-teckning i vandringspriset.

Alla hade ombetts att ta med något lite till prisbordet, och detta hade hörsammats över förväntan; priserna räckte till samtliga 15 deltagare, och de som blev över lottades ut.

Damer

1. Birgitta Munthe - 76
2. Ragnild Wessman - 77
3. Birgitta Andersson - 77
4. Gunn Scherwall - 78
5. Elisabeth Andersson - 87

Herrar:

1. Bo Jacobson - 68
2. Rolf Enström - 69
3. Jan Erik Wessman - 71
4. Sven-Åke Jörneberg - 74
5. Agge Ahlin - 74

Vinnarna Leif Svensson (boule) och Bo Jacobson (golf) beundrar sina pokaler.

Höstutflykt Södra Gotland

Vid Silikaten i Visby samlades 42 Vasasyskon den 10 september i strålände solsken för att åka med Tottes Bussar och med Anna Ulmstedt som guide till Södra Gotland.

Första stoppet blev vid Jätten Edman i Burs sedan vidare till Kattlunds Gård i Grötlingbo, där vi drack förmiddagskaffe och fick en god smörgås. Sedan blev vi guidade på den anrika Kattlunds Gård där det var mycket sevärt och vi fick höra om gårdens historia.

Vidare till glaskonstnären Rolf Sinnermarks fantastiska ateljé i Rone där vi fick beskåda hans verk. Han har arbetat som formgivare och glaskonstnär i 50 år.

Sedan åt vi lunch på Änggårde i Rone där Ingegärd och Märten Wessberg stod för värdskapet.

Färden fortsatte till Berra

Syskon från Logen Gotland vid Kattlunds.

Alvengrens Malsteuvu. Berra tog emot oss vid Gårdskorset, där han berättade om detta och sedan in i Malsteuvu där vi fick höra hur Malsteuvu kom till, samt om Erik Olsson besök. Erik hade målat kluriga verser runtom i Malsteuvu. Därefter tog han fram sitt durspel och sjöng några sånger och avslutade med "Marlickens Vendla". Han är en otrolig underhållare så det blev många skratt och applåder under besöket.

Eftersom Anna Ulmstedt känner till så mycket om varje socken gick vi inte miste om nåt på hela resan.

Sedan fortsatte vi till Margus där damerna kunde handla och herrarna fika.

Turen gick sedan längs Ekstakusten och väl hemma igen var alla nöjda och glada med dagen.

Bo Jacobson, PS

Logen Hjälmarén

Lördagen den 14 oktober besökte jag och Einar Logen Hjälmarén nr 625. Ett besök som vi gjorde med sorg i hjärtat. Det första logemötet på många år där inte Rolf Knutsson ledde sin loge. Rolf har lett logen som Ordförande under 21 år.

Vi möttes av välkomnande men nedstämda medlemmar. Då vi fördes in i logesalen hälsades vi välkomna av kvällens Ordförande, tillika logens DD,

Britt-Marie Karlsson. Yngve Karlsson tjänstgjorde som Vice ordförande. Efter att logen öppnats och vi lyssnat till Kaplans maning genomfördes en mycket fin parentation för Rolf samt logens hedersledamot Tage Sterner.

Efter sedvanliga rapporter togs frågan om logens nedläggning. En fin diskussion följde, som dock slutade med att logen tog beslutet om nedläggning.

Trots allt vill jag ge logen en eloge för att ha gjort ett fint underlag för sitt beslut. Medlemmarna beklagade att de inte hade ork att driva sin fina loge vidare och det var med stor sorg som man nödgades ta detta beslut.

Logens nomineringskommitté har under de senaste åren brottats med att få medlemmar att ta tjänstemannauppdrag. Inför 2018 har många sagt att man inte orkar eller har möjlighet att fortsätta med sina tjänstemannauppdrag. Då Rolf Knutsson avled saknade logen också Ordförande och ingen kände sig kapabel att ta över ordförandeklubban.

Logen riktade ett stort tack till Britt-Marie och Yngve Karlsson för att de ställt upp för logen och också ett stort tack gavs till mig och Einar för att vi varit med och stöttat under kvällen.

Efterkapitlet bjöd på god mat och dryck. Trots att kväl-

len kändes vemodig så fanns den fina och varma stämningen som vanligt i Vasa-sammanhang.

Närmast kommer nu logens medlemmar göra en bussresa med teaterbesök i Stockholm innan Logen Hjälmarén har sitt sista möte den 9 december.

För mig har Logen Hjälmarén haft fina logemöten och inte minst med fantastisk fin musikalisk inramning som ju också ofta fortsatte under efterkapitlet. Rolf Knutssons musikintresse och eget musicerande har satt sin prägel på logen. Logen har också bjudit på ett stort kulturutbud och gjort många trevliga bussresor. Logens medlemmar har också varit flitiga på att besöka andra loger. Hjälmarén och dess medlemmar kommer att fattas oss i Vasa Orden.

På vägen hem samtalande jag och Einar om vikten av att vi i våra loger har många engagerade och delaktiga medlemmar och att logen inte får stå och falla med några få personer.

*I Sanning och Enighet
Connie Grön*

Logen Mälardrottningen

Loge 22 september

September och höstens första logemöte stod för dörren. Logen Mälardrottningen nr 563, ansvarade för kvällens gemensamhetsmöte med Logen Stockholm nr 589. Ordförande Pia Norrman hälsade alla välkomna och speciellt Ordförande i Logen Stockholm, Håkan Holmgren, som är nytillträdd Vice Distriktsmästare i Distriktslogen Norra Sverige nr 19.

Efter öppningsceremonierna genomfördes balloting för två blivande medlemmar och det känns alltid väldigt roligt. De kommer att invigas vid nästa logemöte.

I matsalen bjöd Ulla Lindgren på ett glas gott bubbel, för att fira att hon blivit "fullvuxen". Tack så hjärtligt och "må du leva i kärlek och vän-

skap i hundrade år”.

Så kom Hummersoppan med hembakat bröd och Wahlenbergaren.

Mätta och belåtna lutade vi oss tillbaka och lyssnade på vår MM Elisabet Brander, som tog oss med på en historisk resa genom operans värld. Elisabet började med Friedrich Händel (1685-1759) *Lascia ch'io pianga* – Almirenas aria ur operan *Rinaldo*. Operans handling bygger på ”Det befriade Jerusalem”. Tidens superstjärnor gjorde att den blev så berömd, men då kvinnor inte fick framträda, sjöngs deras roller av en sopranista (en manlig sopran) och en countertenor (en manlig alt).

Därefter sjöng hon två stycken av Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791), *Porgi amor* – Grevinnans aria och *Voi che sapete*, Cherubins aria ur Figaros bröllop.

Giacomo Puccini (1858-1924) *Quando men vo soletta per la via* - Musettes aria ur *La Bohème* och *O mio babbino caro* (O min kära pappa) – ur Gianni Schicchi följde därpå. George Gershwin (1898-1937) fick avsluta den musikaliska operaresan. *Summertime* – fiskarhustrun Claras sång ur *Porgy and Bess*.

Vi hade fått musik från olika länder i Europa till USA, från tidigt 1700-tal till 1900-tal och inför varje stycke berättade

MM Elisabet Brander underhåller oss.

Elisabet inlevelsefull och dramatiskt om handlingen i de olika verken. Att vi har många operakännare syntes på nickarna och leendena, men även en novis som jag, kände igen musiken och njöt av den vackra sången.

Tack Elisabet för en mycket intressant, väl avvägd och njutningsfull underhållning, och för att jag fick ta del av dina anteckningar till reportaget.

Högtidsmöte 27 oktober

Logen Mälardrottningen nr 563 tillsammans med Logen Stockholm nr 589 genomförde ytterligare ett gemensamhetsmöte, där Logen Mälardrottningen höll i ordförandeklubban. Fastän vi fick avanmälningar på grund av influensa, näthinneavlossning, brutet lärben och hjärtbekymmer var vi 50 ordenssyskon i Stora Logesalen. Aviserad Reception senarelades till novembermötet. Trots det var stämningen god och Ordförande Pia Norrman öppnade mötet.

Vår DD Barbro Hult, maken Jan Hult båda från Logen Bråviken nr 751 och O Lars-Åke Sjöberg från Logen Eskilstuna nr 663 infördes och alla hälsades varmt välkomna. Sedvanliga förhandlingar och hälsningar tog vid.

Förtroendemannens ordförande Greta Öhgren, redovisade resultatet av omröstningen vad gällde samgående med Logen Stockholm. 55 medlemmar har röstat. 52 röster var för ett samgående och 3 röster emot. Arbetet med att slå samman logerna kan nu fortsätta.

PS Birgitta Sjöberg Eriksson har föreslagit en sammanfattning av vad som hänt i Mälardrottningen efter 75-årsjubileet. Greta Öhgren och BPS Ingela Folemar har tagit på sig det arbetet.

Våra musikmästare, Elisabet Brander och Anna-Lena Engström bjöd på örongodis och hyllade vår loge med det mest kända stycket ur *The Phantom*

of the Opera. Så vackert!

Som avslutning visades stjärnhimlen och därefter bjöds vi på ett glas bubbel i foajén.

Det blev ett kort mingel, för i matsalen var förrätten uppdukad. Vad sägs om kallrökt lax, skagenröra med löjrom och kuvertbröd följt av rosastekt lammrostbiff, västerbottenskrocket, bönsallad och madeirasås. Fantastiskt gott. En fin middag ska ju avslutas med lite sött och två olika chokladmousser med halloncoulis riktigt smälte i munnen.

DD Barbro tackade för maten och även O Lars-Åke höll tal. Så var det dags att luta sig tillbaka och lyssna på dagens underhållare, trubaduren Jonas Karling, som sjöng och berättade till bilder från sina somrar i Bohuslän. Första visan var ”Grötö i mitt hjärta” efter Lasse Berghagens text och musik. Han fortsatte med kända och uppskattade visor för att avsluta med en rysk kärleksvisa till hustrun, som är fotograf och hade ansvar för bildvisningen.

Vi avslutade kaffet och samlades i baren för lite eftersnack. Vi var överens om att det hade varit ett mycket fint möte och att köket lyckats synnerligen väl med maten.

Trubaduren Jonas Karling.

Det blev ju Logen Målar-drottningens sista Högtids-möte, så lite vemod fanns naturligtvis med, samtidigt som det var bra att de allra flesta tycker att vi ska permanenta det samarbete som vi haft med Logen Stockholm.

Pressbyråns museum

Redan i foajén onsdagen den 25 oktober möttes vi av två trevliga herrar, vilka erbjöd oss "museiekaffe" om vi hämtade det i pressbyråkiosken vägg i vägg. Sedan ledsagade de oss genom diverse korridorer ner i källaren till den sprängfyllda lilla lokalen. Inget museum för spontana besök alltså.

Hans Hallqvist i den första tidningsombudsmössan.

Hans Hallqvist och Folke Lundberg, vilka visade sig vara Pressbyråns "affischherrar" och "uppslagsböcker", började sin berättelse om Pressbyrån. Det blev en veritabel show, för de var så kunniga och förberedda och hela tiden tänkte vi: Aha, var det Pressbyrån?

På 1800-talets mitt kom de första dagstidningarna och alla var de lokaltidningar eftersom häst, vagn och fötter var de enda transportörerna. Ungefär samtidigt började järnvägen byggas, och just tågen och väntsalarna blev centrala för tidningsutgivarna. Svenska Telegrambyråns distributionsavdelning bildades 1899, blev sedermera Svenska Pressbyrån 1906 och fick ensamrätt på "att opartiskt sälja tidningar på tåg och järnvägsstationer". Tåg-buden etablerades och var som flest 600 st. Pressbyrån hyrde

tre lok och vagnar och skötte sortering och distribution längs vägen till Malmö, Göteborg och Norrland innan det blev för dyrt och de började samordna distributionen med ordinarie tågavgångar.

Små tidningskiosker började byggas i väntsalarna och i städer och i "det fria ordets tjänst" fick de ha öppet när de ville, annars gällde affärstidslagen. Däremot fick Pressbyrån bara sälja tidningar, vykort, frimärken och pennor. Kioskerna skulle vara snygga och bl.a. Ragnar Östberg, Stadshusarkitekten, har ritat kiosken i Sundsvalls Central. Den finns nu hos Nordiska Museet.

Vykortsförsäljningen ledde till att Pressbyrån startade en egen vykortsfabrik 1932. Fotografier anlätades och fotograferade "hela Sverige" och som mest tillverkades 12 miljoner vykort per år. Att skicka vykort var den tidens e-mail, ett enkelt sätt att kommunicera. Idag finns ca 4500 glasplåtar kvar på museet.

På morgnarna och eftermiddagarna gick tidningsförsäljningen bra. Kan vi möjligen få sälja karameller på dagen? tänkte en driftiga kvinnliga Pressbyråföreståndare. Tillstånd ordnades och ungefär samtidigt startade Marabou-fabriken och tillgången på choklad ökade försäljningen.

1935 uppfördes den första "hygieniska glassförpackningen" pinnglass i pappersomslag efter en idé från USA. Pressbyrån startade glassfabrik.

1950 anlätades flyget med "tidningsbombning". Berättelsen lät som en skräna, men informationsbroschyrerna, vilka vi alla fick med oss hem, bekräftar det mesta. Flygsatsningen utvecklades sedan till Linjeflyg, det första folkflyget, med Pressbyrån som den störste ägaren.

DN skrev 1954 om automaterna, som erövrade Sverige. Pressbyrån var först och startade till och med en kolafabrik,

som skulle tillverka lämpliga kolabitar till automaterna. Smörkolan blev snabbt populär.

Nästa steg var att utveckla kioskerna med vanliga dagligvaror. Tillstånd gavs och PIA NÄRKÖP (Pressbyrån Intressenter Aktiebolag) bildades. Det ledde till att Affärstidslagen ansågs föråldrad och avskaffades. Konkurrensen ökade och Pia närköpsbutikerna omvandlades till Pressbyrån med det sortiment vi har idag. Idag sker försäljningen över disk, med doftande kanelbulle som frestare. Pressbyrån ägs idag av Reitan Servicehandel Sverige AB och drivs enligt franchise-principen.

Där slutade den intressanta "föreställningen" och vi fick en tipsblankett. Ett fint paraply lottades ut bland dem som hade tio rätt. Det var ett bra sätt att få oss att titta runt bland utställningsföremålen, men alldeles för kort tid för att verkligen ta del av informationen, föremålen och bilderna.

Vi avslutade besöket med lunch på deras personalrestaurang och diskuterade livligt hela besöket. Alla var rörande överens om att vi fått veta mycket som vi inte kände till, fastän vi alla upplevt hela tidsperioden. Våra guider var engagerade, inspirerande och roliga och visade på, att hela tiden var det praktiska problem, som kreativa människor i Pressbyråns organisation löste på ett affärsmässigt sätt.

www.pressbyran.se.

Text och Foto: Greta Öhgren

Logen Småland

Lördagen den 21 oktober reste Einar och jag till Jönköping på 70-årskalas hos Logen Småland nr 618. Vi var fem från Norra distriktet. Från Skövde kom Rigmor Jonsson, Alf-Inge Nilsson och Kjell Hansson. Flera tjänstemän från DL20 ER och medlemmar från många loger hade hörsammat inbjudan.

Vi samlades för lite mingel

innan Ceremonimästaren bjöd in medlemmarna till logesalen, medan gästerna fick vänta på att bli införda. Ordförande Göte Bengtsson hade varma välkomsthälsningar till oss alla. Efter ljusceremoni och Kaplanens maning fick vi njuta av en vacker fanparad. Fanparaden med prologerna till fanorna är en fantastisk ceremoni som vi alla njuter av.

Logens Kulturredare tillika Storlogens Kulturredare Maureen Bengtsson berättade om logens elva vänloger. Roligt att höra om de kontakter som logen har.

Logehistoriker Bo Alsskog gav oss en trevlig historisk återblick i logens 70-åriga historia. Logen instiftades den 3 maj 1947. Distriktsmästare var Ragnar Wikström. De 28 medlemmarna i svensk-amerikanska klubben blev grunden för Logen Småland nr 618. Logens första Ordförande hette K E Wiklund.

Maureen Bengtsson tillsammans med Bo Alsskog.

Logemötet avslutades under stjärnhimmel och vi fick lyssna till vacker musik. Under ledning av ceremonimästarna lämnade vi logesalen med stor förväntan på resten av kvällen.

Vi bjöds in i den vackert dukade bankettsalen under pianomusik som spelades av Harald Pettersson. Till förrätt fick vi en fantastisk god laxpaté som gjorts av logens

Kaplan Kerstin Nilsson. Till huvudrätt serverades en hjortfilé med goda grönsaker, potatisgratäng och sås. Som avslutning fick vi en fläderpannacotta.

Under middagen underhölls vi av ungdomar från Södra Vätterbygdens folkhögskola. Tacktal hölls av DL20s Storlogedeputerade Catherine Bringselius Nilsson. Lite dans hann vi med innan vi bjöds på hemgjord ostkaka med sylt grädde och kaffe. Mätta nöjda och belättna promenerade vi tillbaka till hotellet. Tack logen Småland för denna trevliga kväll!

*I Sanning & Enighet
Connie Grön*

Ord från Redaktören

Måste leka lite språkpolis. Det gäller inte bara bidrag till den Kärven utan rent allmänt. Det är många som skriver Canada och Californien. Tyvärr är det inte svenska. Kanada heter det på svenska. Californien – är en svengelsk variant av California och Kalifornien. Jag brukar ändra men kan vara bra att det står korrekt från början. Och då tänker jag även i våra officiella skrifter!

Sedan är det många som skriver Vasaorden eller vasaorden. Vi tillhör Vasa Orden av Amerika (observera versalerna). Namnet kan också skrivas som Vasa Orden eller vår Orden.

Även när man skriver ett logenamn blir det ibland svengelska. Jag använder min egen loge som exempel - Logen Mälardrottningen nr 563. I USA skriver man Nr med stort N, men här i Sverige är det korrekta litet n. En del skriver logens nummer och sedan logens namn (563 Mälardrottningen). Det fungerar bra i inofficiella sammanhang, men inte i skrift. När man skriver ett logenamn kan man tänka att det är som ett för- och efternamn. Alltså ska det skrivas Logen Mälardrottningen (versalt på båda orden).

Jag ändrar även inkommande text vad gäller versalt och gement för olika tjänster. När det gäller en specifik tjänst, som Ordförande, Kaplan, m.fl. så gäller versal (stor) begynnelsebokstav. Gäller det en grupp av tjänster, som distriktstjänstemän, logesyskon/vasasyskon så bör dessa ha gemen (liten) begynnelsebokstav.

Det finns flera konstigheter jag brukar se, men tycker det räcker med dessa. Jag är kanske petig, men jag tänker att om vi själva inte kan använda korrekt benämning på den Orden vi tillhör, hur ska då andra, utanför vår Orden, veta vilka vi är?!

Pia Norrman

*En riktigt God Jul
och Gott Nytt År
önskas
alla vasasyskon!*

Vasa Orden av Amerika
Logen Engelbrekt nr 619 i Västerås
inbjuder till vårt festliga
70-årsjubileum
Lördagen den 7 april 2018

Alla Vasasyskon hälsas varmt välkomna till
Odd Fellow-huset i Västerås
Inbjudan kommer senare att sändas
till lokallogerna.

Inbjudan kommer även att finnas på
vår hemsida från 1 februari 2018.
www.vasaorden.com/Lokalloger/
Logen Engelbrekt nr 619

För mer info kontakta
Ordförande Britt-Marie Karlsson
bm.a.karlsson@telia.com

Manusstopp: 1 februari 2018

Manus (wordformat), gärna med foton som **inte** är inbakade
i texten utan separata filer (jpeg), skickas till redaktören:
Pia Norrman, Galonvägen 24, 168 73 Bromma eller
piabromma@gmail.com
Redaktionskommitté: Greta Öhgren, Logen Mälardrottningen
nr 563 och Arne Lundin, Logen Filbyter nr 714
Ansvarig utgivare: DM Maggie Ahlin Thelin, Logen Bråviken nr 751.